

توانمندسازی نیروی انسانی

تألیف:

حسن دولتی

سرشناسه	:	دولتی، حسن، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	:	توانمندسازی نیروی انسانی / تألیف حسن دولتی.
مشخصات نشر	:	نوشهر: دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره)، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۲۲۳ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	:	978-622-6429-15-3
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	واژه نامه.
موضوع	:	کارکنان — توانمندسازی
موضوع	:	Employee empowerment
موضوع	:	نیروی انسانی — مدیریت
موضوع	:	Manpower planning
شناسه افزوده	:	دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره)
شناسه افزوده	:	Imam Khomeini Naval University of Noshahr
رده بندی کنگره	:	۵/HF۵۵۴۹
رده بندی دیویی	:	۳۰۱/۶۵۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۸۵۱۳۸

نام کتاب	:	توانمندسازی نیروی انسانی
تألیف	:	حسن دولتی
ناشر	:	دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره)
نوبت چاپ	:	چاپ اول
تاریخ انتشار	:	۱۳۹۸
تیراژ	:	۵۰۰
قیمت	:	۲۵۰۰۰۰ ریال
حروفچینی، چاپ و صحافی	:	انتشارات دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره)

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

ک	پیشگفتار
۱	فصل اول کلیات و مفاهیم
۴	مفهوم توانمندسازی
۵	تعریف توانمندسازی
۱۱	تاریخچه توانمندسازی
۱۶	علل گرایش به توانمندسازی
۲۰	اهداف توانمندسازی
۲۱	اصول توانمندسازی
۲۲	پیامدهای توانمندسازی نیروی انسانی
۲۳	مزایای توانمندسازی
۲۵	سطوح توانمندسازی
۲۵	ابعاد توانمندسازی
۳۴	منابع
۳۷	فصل دوم فرآیند توانمندسازی نیروی انسانی
۳۸	فرآیند توانمندسازی نیروی انسانی
۴۱	مراحل اجرای توانمندسازی
۴۲	راهبردهای توانمندسازی
۴۴	سبکهای مدیریت در سطوح مختلف توانمندی
۴۶	فرآیند راهبردی توانمندسازی منابع سازمانی
۵۱	برنامه‌های توانمندسازی
۵۴	منابع

فصل سوم نظریه‌های توانمندسازی ۵۵

دیدگاه‌های توانمندسازی ۵۶

۱- توانمندسازی از دیدگاه عقلانی ۵۷

۲- توانمندسازی از دیدگاه انگیزشی ۶۱

۳- توانمندسازی از دیدگاه فوق انگیزشی ۶۶

۱- توانمندسازی از دیدگاه روان-سیاسی ۶۸

۲- توانمندسازی از دیدگاه روان-نمادین ۶۹

۱- توانمندسازی از دیدگاه رابطه‌ای (چندبعدی) ۷۰

۲- توانمندسازی از دیدگاه روانشناختی ۷۱

رویکردهای مربوط به توانمندسازی ۷۳

الف: رویکرد مکانیکی ۷۳

ب: رویکرد ارگانیکی ۷۴

گونه‌شناسی استراتژی‌های توانمندشناسی ۷۶

منابع ۸۱

فصل چهارم مدل‌های توانمندسازی نیروی انسانی ۸۳

مدل توانمندسازی رایبیز و همکاران ۸۷

مدل توانمندسازی مالاک و کارزتو ۹۰

مدل توانمندسازی مک لاگان و نل ۹۱

مدل توانمندسازی وگت و مارل ۹۲

مدل توانمندسازی نولر ۹۳

مدل توانمندسازی توماس و ولتهاوس ۹۴

مدل توانمندسازی گائو ۹۶

۹۸.....	مدل توانمندسازی گلن لاوراک
۱۰۰.....	مدل توانمندسازی اسپریتزر
۱۰۳.....	منابع
۱۰۵.....	فصل پنجم الزامات توانمندسازی نیروی انسانی
۱۰۶.....	عوامل مؤثر بر توانمندسازی کارکنان
۱۰۹.....	ظرفیت‌سازی جهت توانمندسازی
۱۱۰.....	عوامل انگیزشی توانمندسازی
۱۱۱.....	الزامات توانمندسازی کارکنان
۱۱۵.....	استراتژی‌های ده‌گانه مایکل ماسوات
۱۲۲.....	منابع
۱۲۳.....	فصل ششم چالش‌ها و موانع توانمندسازی نیروی انسانی
۱۲۵.....	موانع توانمندسازی در سازمان
۱۲۵.....	الف) موانع ساختاری توانمندسازی
۱۲۶.....	ب) موانع محیطی توانمندسازی
۱۲۶.....	ج) موانع رفتاری توانمندسازی
۱۲۷.....	د) موانع مدیریتی توانمندسازی
۱۲۸.....	ه) چالش‌های پیامدی
۱۳۰.....	منابع
۱۳۱.....	فصل هفتم عناصر کلیدی توانمندسازی نیروی انسانی
۱۳۲.....	مؤلفه‌ها و عناصر کلیدی توانمندسازی
۱۴۹.....	عناصر اصلی توانمندسازی
۱۵۰.....	۱) سازمان

۱۵۰		کارکنان (۲)
۱۵۱		مدیران (۳)
۱۵۲		منابع
۱۵۵		فصل هشتم یادگیری سازمانی، مادام العمر، نوآوری باز
۱۵۶		دلایل توجه به توانمندسازی در سازمانهای نوظهور
۱۶۰		اهمیت یادگیری
۱۶۱		یادگیری سازمانی
۱۶۲		اهمیت و ضرورت یادگیری در توانمندسازی
۱۶۴		ابعاد یادگیری سازمانی
۱۶۵		یادگیری مادام العمر
۱۶۷		اهمیت یادگیری مادام العمر
۱۶۹		مواضع نظام آموزش عالی در ابعاد گوناگون یاددهی و یادگیری
۱۷۵		پیاده سازی نوآوری باز
۱۷۸		عوامل مؤثر در شکل گیری نوآوری باز
۱۷۹		منابع
۱۸۵		فصل نهم توانمندسازی نیروی انسانی در سازمانهای دریایی
۱۸۹		تکالیف سازمانهای دریایی در حوزه توانمندسازی کارکنان
۱۹۰		شایستگی کارکنان
۱۹۵		شایستگی سازمانی
۱۹۶		شایستگی فرهنگی
۱۹۸		کارکردهای فرهنگ سازمانی
۲۰۰		عوامل اثرگذار بر شکل گیری فرهنگ سازمانی دریانوردی

پیشگفتار

بی شک دنیای کنونی، دنیای سازمان‌هاست و متولیان این سازمانها انسانهایی هستند که در کالبد سازمان روح می‌دمند و آن را به حرکت در می‌آورند و اداره می‌کنند. سازمانها بدون وجود نیروی انسانی نه تنها مفهومی ندارند بلکه اداره آنها نیز میسر نخواهد بود. در چنین شرایطی لازم است سازمانها متقابلاً برای تقویت سرمایه انسانی خود تلاشی مستمر داشته باشند. مهارت‌های مدیران، گروهی و انفرادی خود را تقویت کنند. اخلاق کاری و استانداردهای مطابق با فرهنگ خاص سازمان خود را تدارک ببینند چرا که نیروی انسانی توانمند، امکان افزایش ارزش افزوده را در سازمانها، ناممکن نمی‌نماید و عدم توجه به این عامل می‌تواند از دلایل توسعه نیافتگی در برخی از سازمانها باشد. سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی و افزایش سهم آن در کل سرمایه‌گذاری کشور، باعث بهره‌مندی بهتری از سرمایه فیزیکی می‌گردد و عامل مهمی در فرآیند رشد و توسعه به شمار رفته و نقش بسزایی در حل مسائل و مشکلات سازمانها داشته و بهره‌وری را عینیت می‌بخشد.

امروز این موضوع که عامل عمده تغییر در سازمانها نیروی انسانی می‌باشد یک واقعیت عینی است که در بهبود عملکرد سازمانی بسیار مهم تلقی می‌گردد. کیفیت سازی منابع انسانی به عنوان یکی از پرشتاب‌ترین و مهمترین وظایف سازمانها جهت رفیع‌تر کردن تحقق رسالتشان تبدیل گردیده است.

بر این اساس کتاب حاضر با هدف ارائه رویکردی جامع نسبت به مهارت‌ها توانمندسازی نیروی انسانی در سازمانهای دریایی تدوین شده است. در نگارش کتاب سعی شده است با قلمی ساده و روان مباحث مطرح شود و در پایان فصل نیز پرسش‌هایی برای دانشجویان ارائه شود. مخاطبین کتاب حاضر با توجه به مباحث مطرح شده شامل مدیران و کارکنان علاقمند سازمانها، اساتید و دانشجویان رشته‌های مدیریت در کلیه گرایشهای دولتی، بازرگانی، صنعتی، آموزشی می‌باشند.